

som ere paa Stabelen i dette Thing, men som jeg ikke skal opholde mig ved, hvor man søger at gjøre den Grundsætning gjældende, at det er billigt, at Efterlægten kommer til at bære en Del af Bygderne. I nærværende Tilfælde har jo Statskassen i Overflod til at bygge denne Bane for; der ligger jo en Kassebeholdning ifølge Finantslovsforslaget af over 30 Millioner Kr., og ifølge en Meddelelse, som vi for nogle Dage siden modtog af den meget ærede Finantsminister, ligger der eller saa der den 15de Marts 88 Mill. Kr. Der er altsaa fra det Synspunkt for Statskassen aldeles ingen Fornødenhed for at laane Pengene til at bygge disse Jernbaner for, naar vi have en 7—8 Gange saa Meget i Kassen, som der udræves dertil. Men det er ogsaa en Grundsætning, som det vil være aldeles urigtigt at komme ind paa. Vore Statsindtægter ere saa rigelige, at vi uden Besvær ud af dem kunde udrede 3—4 Mill. Kr. hvert Aar til Anlæg af denne Art: Jernbaneanlæg, Havneanlæg og lignende Anlæg, og endda tilfredsstille Statens andre Fornødenheder. Naar nu Regjeringen begjærer dette Laan, saa er det uenssynligt kun, fordi Regjeringen har til Hensigt at bruge saavel Finantsjernes sædvanlige Overskud som den tilstedeværende Kassebeholdning i Diemed, som dette Thing ikke har givet sit Samtykke til, og som Regjeringen ikke har faaet bevilgede og ikke kan vente at faae bevilgede paa Finantsloven. Regjeringen kan ikke vente, at dette Thing skal give Samtykke til Statslaan i saadanne Diemed. Det er fuldkommen sandt, hvad den høitærede Finantsminister bemærkede, at dersom de enorme Krav, som stilles fra Krigsbestyrelsens Side, skulle fyldestgjøres, vil der ikke tillige kunne være tilstrækkelige Penge til at anlægge Jernbaner; men da vi ikke anse de Krav for fornødne eller nyttige, men endogsaa anse dem for skadelige, baade i politisk og økonomisk Henseende, saa kan den ærede Regjering ikke vente, at vi ad indirekte Veie skulle give den Midler til at tilfredsstille disse Fornødenheder. Regjeringen stiller Forfethinget det Valg: Ville I have Jernbaner, saa skulle vi have Statslaan; alle de Penge, der er, og alle de Penge, der blive tilovers, tage vi og bruge til Fæstninger. Det er Mening med denne § 5, som Regjeringen her har foreslaaet. Men dette kan Forfethinget selvfølgelig ikke sige Ja til, og derfor vil jeg stemme for, at denne § 5 udgaa, idet jeg mener, at Statskassen har fuldt ud Evnen til at udrede de Udgifter, som saavel denne Lov som andre lignende Anlæg ville udtræve, uden at optage noget Statslaan.

Rosen: Jeg kan ikke Andet end takke den høitærede Indenrigsminister for, at dette Lovforslag nu endelig foreligger her i Thinget. Det er nu akkurat 10 Aar siden, at vi begyndte med et Andragende til den daværende Indenrigsminister om Anlæg af denne Bane, og der er siden den Tid fremkommet saa mange Anmodninger om at fremme denne Sag, at der vist er Mange, som glæde sig over, at den er fremmet saa vidt, at den fra det andet Thing er kommet hertil; jeg tror ikke, der er Mange, der have Indvendinger mod selve Banen; efter Alts, hvad jeg veed, ere de Fleste ogsaa i dette Thing enige med Regjeringen og Landstthinget deri, at Rystbanen maa anlægges og vil blive anlæg. Indvendingerne mod det foreliggende Lovforslag dreie sig jo væsentligst, som vi lige have hørt, om dens § 5. Det herværende Thing eller det herværende Things Flertal, vil jo lige saa lidt som Mindretallet i det andet Thing gaa ind paa, at der optages et Laan i den her foreliggende Anledning; jeg siger med Villie: i den her foreliggende Anledning, thi et Laan optages jo ikke i et bestemt Diemed; naar der optages et Laan, gaar Summen i Kassen, og naar et Anlæg skal udføres, betales det af Kassen. Rent finantsligt set, tror jeg, at det er fuldstændig ligegyldigt, om et Laan optages i denne Anledning, eller om Summen tages af Kassebeholdningen, thi som den ærede forrige Taler har sagt, saa undværer Staten, naar en Sum tages af Kassebeholdningen, Renten af denne Sum, og den maa betale Renterne af det Laan, den optager. Maaſte, saa vidt jeg har kunnet se, giver Kassebeholdningen lidt større Rente end de $3\frac{1}{2}$ pCt., som agtes betalt for det nu omtalte Laan. Men dertil kommer jo lidt Kurstab og maaſte en lille Provision, saa det vil omtrent gaa op. Finantsligt anser jeg de to Ting for ganske ligegyldige. Jeg kan ikke være enig med den forrige Taler deri, at det ikke er hensigtsmæssigt at have en god Kassebeholdning. Jeg finder det meget begribeligt og meget forstandigt af den høitærede Finantsminister, at han i Tider som vore, hvor man ikke kan vide, hvad der sker den Dag imorgen, vil sørge for at have en god Kassebeholdning at gribe til i Tider, hvor man sikkert ikke vil kunne optage Laan paa de gode Vilkaar, som vi kunne i dette Dieblit. Danmark har, Gud ske Lov, en saa god Kredit, at vi nu i dette Dieblit kunne optage Laan for billige Renter, men vi vide sandelig ikke, hvad Renten vil udgjøre til Tider, hvor vi trænge til Laan. Kassebeholdningen bliver godt for-